

Noord-Groningen

Dollard en Ems

22 januari 1994

Vlaamse Gaai imiteert Buizerd. Hiermee zijn de meeste van de 27 excursiegangers die zich verzameld hebben op het parkeerterrein van de Ennemaborg te Midwolda goed wakker geschud: vogelen vraagt een alerte houding. Daarnaast is het altijd goed om je te laten vergezellen door mensen met een goede gebiedskennis, die weten waar de vogels te verwachten zijn. Dat zat bij deze excursie wel goed; deze werd begeleid door leden van het IVN Oldambt. Tenslotte heb je wat geluk nodig, hierover later meer.

Vanaf de parkeerplaats van de borg rijden we via Oostwold naar Finsterwolde. Hier slaan we de Kerkeweg in en komen de eerste groep ganzen tegen: Grauwe Gans, Brandgans en mogelijk enkele rietganzen. Via de Reiderwolderpolder rijden we richting Punt van Reide. Onderweg zien we braakliggende percelen bouwland en passeren we een vrolijk opgeverfde dijkcoupure. Op de plaats waar eens een groot sluiscomplex lag is nu niets meer te zien dan een dijk en een slikveld. De sluis schijnt hier gewoon onder de dijk te liggen, volgestort met puin en zand. Vanaf dit punt zien we Smienten, Bergeenden en enkele Grote Zaagbekken en Bonte Kraaien terwijl een grote groep van circa 100 Sneeuwgorzen hier voor de verrassing zorgt.

We rijden onder de Dollarddijk langs en ste-

ken af en toe het hoofd even over de dijk. Vijftien zeehonden liggen te rusten op het wad. Even verder zit een Slechtvalk op een paal. Ter hoogte van het voormalig Ambonezenkamp zien we Grauwe Ganzen op de kwelder. Tenslotte komen we uit bij een uitwateringssluis die is gemarkeerd met een kunstwerk van enkele grote ijzeren pijpen die loodrecht tegen de lucht insteken. De eersten die hun hoofd over de dijk steken zien nog net een Ruigpootbuizerd op de wieken gaan. Ver weg zweeft een Blauwe Kiekendief (♀) en een groepje Pimpelmezen trekt over. We rijden door naar Nieuwe Statenzijl, waar eigenlijk niets bijzonders is te zien. We stellen ons voor hoe mooi het hier kan zijn op een zwoele avond in mei en enkelen nemen zich voor hier dan weer eens terug te komen. Voorlopig is het echter zaak warm te blijven.

Via Nieuweschans en Oudeschans rijden we naar het Emsland. Onderweg zien we Buizerden op paaltjes, Torenvalken in zwiepende boomtoppen en, werkelijk waar, een heks op een bezemsteel. We bekijken een binnendijks terrein langs de Ems. Laaggelegen ruige graslanden afgewisseld met bosjes en poelen vormen hier een goed overwinteringsbiotoop voor onder meer Kleine en Wilde Zwaan. Ze laten zich echter niet zien. Op een slikkig deel zien we een grote groep Smienten, enkele Aalscholvers, Grote Zaagbekken en een groep Grauwe Ganzen. Een ♂ Blauwe Kiekendief vertoont zich even boven de dijk om daarna uit zicht te verdwijnen.

Tot slot nemen we een kijkje langs de Duits-Nederlandse grens. Hier is het verschil tussen het Duitse en het Nederlandse landschap goed te zien: aan de Duitse kant is vrij rommelig met bomenrijen, bosjes, ruige wegbermen, etc., terwijl de Nederlandse kant gekenmerkt wordt door kale akkers zover het oog reikt. Een groep Geelgorzen vliegt - inderdaad aan de Duitse kant - voor ons uit en laat goed hun vluchtroep horen. We hadden gehoopt hier grote groepen ganzen aan te treffen maar het geluk laat ons in de steek. Ondanks het grote aantal "nulwaarnemingen" was het een interessante excursie in een boeiend gebied.

Johannes Tonckens